

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

Olsztyn, 20 września 2021 r.

PS-VI.431.3.5.2021.ICZ

**Pani
Karolina Czyżewska
Kierownik
Placówki Wsparcia Dziennego w Mortągach
Mortęgi 44
14-260 Lubawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.403.2021 z 11 sierpnia 2021 r. /**akta kontroli str. 1-2/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie delegatura Urzędu w Elblągu w składzie:

1. Iwona Czmochowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Magdalena Szeligowska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego w Mortągach. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 19 i 24 sierpnia 2021 r. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań ustawowych placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.) - zwanej dalej ustawą.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka/Świetlica/kontrolowana Jednostka - co oznacza: Placówkę Wsparcia Dziennego w Mortągach,
- 2) Regulamin - co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Wsparcia Dziennego w Mortągach,
- 3) Statut - co oznacza: statut Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa,
- 4) Kierownik - co oznacza: panią Karolinę Czyżewską, Kierownika Placówki Wsparcia Dziennego w Mortągach,
- 5) Kierownik OPS - co oznacza Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa, panią Agnieszkę Miesikowską.
- 6) Dziennik - co oznacza Dziennik Zajęć Świetlicowych Placówki Wsparcia Dziennego w Mortągach.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Karoliny Czyżewskiej - Kierownika kontrolowanej Jednostki oraz pani Agnieszki Miesikowskiej - Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji prowadzonej w Placówce, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Kierownika, Kierownika OPS oraz rozmowy przeprowadzone z dziećmi.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej Placówki:

Placówka Wsparcia Dziennego w Mortągach jest publiczną placówką wsparcia dziennego, działającą w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa. Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem Placówki zgodnie z zapisem § 3 Regulaminu sprawuje Kierownik Placówki.

Ustalono, że kontrolowana Jednostka działa na podstawie:

- 1) Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa przyjętego Uchwałą Rady Gminy Lubawa NR XXIV/138/2017 z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa **/akta kontroli str. 3- 6/**,
- 2) Regulaminu Organizacyjnego Placówki Wsparcia Dziennego w Mortągach wprowadzonego Zarządzeniem Nr 581/2019 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa z dnia 6 września 2019 r. **/akta kontroli str. 7-16/**.

Placówka prowadzona jest w połączonych formach: opiekuńczej oraz pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, co regulują zapisy § 2 pkt 4 oraz § 7 pkt 4 Regulaminu. Świetlica przeznaczona jest dla 30 dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat. Jej zadaniem jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale także wsparcie rodzin wydolnych wychowawczo. Świetlica zapewnia pomoc i wsparcie dzieciom mającym problemy emocjonalne, szkolne, sprawiającym kłopoty wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami. Wsparcie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem.

Kontrolowana Jednostka funkcjonuje przez cały rok kalendarzowy od poniedziałku do piątku przez cztery godziny dziennie. Terminy i godziny funkcjonowania Placówki określane są szczegółowo w miesięcznych planach pracy.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli, w związku ze stanem epidemicznym, stosownie do wytycznych Wojewody oraz obowiązujących rozporządzeń oraz Zarządzeń Kierownika OPS, Placówka czasowo zawieszała swoją działalność stacjonarną. W okresie, gdy działalność Świetlicy nie była zawieszona, funkcjonowała w godzinach dostosowanych do bieżących potrzeb wychowanków, zazwyczaj od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy oraz nieobecności wychowawców, spowodowanych urlopami oraz zwolnieniami lekarskimi.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy w Świetlicy pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 wychowanków, co doprecyzowane zostało w § 5 pkt 2 Regulaminu. W wyniku analizy zapisów znajdujących się w Dzienniku ustalono, że nie zawsze limit ten był zachowywany, gdyż w kontrolowanej Jednostce zatrudniano 1 wychowawcę. Z pisemnej informacji Kierownika wynika, że liczba dzieci zapisanych do Świetlicy w okresie od 01 stycznia 2020 r. do 11 marca 2021 r. wynosiła 28 osób. Wobec powyższego *dokonano podziału wychowanków na dwie grupy w tym: grupa I – licząca 15 uczestników, którzy przebywali w Placówce w pierwszych dwóch godzinach jej funkcjonowania tj.: od godz. 13.15 do 15.15, grupa II – licząca 13 uczestników, którzy przebywali w Placówce w ostatnich dwóch godzinach jej funkcjonowania, tj. w godz. 15.15 do 17.15 Wskazane godziny modyfikowano zgodnie z występującymi potrzebami /akta kontroli str. 17/*. Dodatkowo

Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego w Mortęgach w dniu 24 sierpnia 2021 r. złożył pisemne oświadczenie, iż w okresie objętym kontrolą tj.: od dnia 01.01.2020 r. do dnia podjęcia czynności kontrolnych w Placówce Wsparcia Dziennego pod opieką jednego wychowawcy nie przebywało więcej niż 15 uczestników /akta kontroli str. 18/. Ponadto poinformował, iż Zarządzeniem 312/2020 Wójta Gminy Lubawa z dnia 06.07.2020 r. Placówka wznowiła działalność w trybie stacjonarnym w okresie od 07.07.2020 r. i funkcjonowała do dnia 17.07.2020 r. w 15 osobowej grupie, która została wytypowana na czas pandemii. Przy doborze dzieci wzięto pod uwagę chęć uczestnictwa, frekwencję z poprzednich miesięcy funkcjonowania Placówki oraz aktywność uczestników /akta kontroli str. 19-20/.

Ustalono, iż Zarządzeniem 639/2020 Kierownika OPS z dnia 01 października 2020 r., z powodu braków kadrowych, z dniem 01 października 2020 r. do odwołania funkcjonowanie Placówki zostało zawieszona /akta kontroli str. 21/. Działalność Placówki została wznowiona od dnia 04 czerwca 2021 r. zgodnie z Zarządzeniem 669/2021 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 1 czerwca 2021 r. /akta kontroli str. 22/.

Zgodnie z zapisem § 5 pkt 3 Regulaminu do Placówki przyjmuje się wychowanków: na ich prośbę, na prośbę rodzica (opiekuna prawnego), na wniosek szkoły, pracownika socjalnego lub asystenta rodziny. W okresie objętym kontrolą nie było przypadku skierowania dziecka do Placówki przez sąd.

Z pozyskanych informacji oraz zgodnie z zapisami Regulaminu rodzic zapisując dziecko do Placówki otrzymywał do wglądu i zapoznania się Regulamin Organizacyjny Świetlicy, co potwierdzał podpisując Oświadczenie stanowiące Załącznik Nr 2 do Regulaminu. Natomiast uczestnicy Placówki zapoznawani byli z Regulaminem podczas udziału w pierwszych zajęciach. Zapisy Regulaminu sukcesywnie przywoływane były także podczas prowadzonych zajęć. Regulamin Placówki był ogólnodostępny dla uczestników w sali świetlicowej /akta kontroli str. 23/.

W toku kontroli ustalono, iż pobyt dziecka w Świetlicy był nieodpłatny i dobrowolny, co jest zgodne z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

Ustalono, iż w Placówce w okresie objętym kontrolą na stanowisku Kierownika zatrudnione były 2 osoby. W okresie od 01 września 2019 r. do 30 listopada 2020 r. powyższą funkcję pełniła pani Monika Empel, natomiast od 01 grudnia 2020 r. do dnia podjęcia czynności kontrolnych, funkcję Kierownika pełniła pani Karolina Czyżewska /akta kontroli str. 24/.

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono, że ww. osoby spełniały wymogi kwalifikacyjne w zakresie wykształcenia, określone przepisami art. 25 ust. 2 pkt 1 oraz 26 ust. 1 pkt 1a ustawy. Ustalono także, że ww. osoby złożyły także stosowne oświadczenia, z których wynikało, iż spełniają wymogi, określone w art. 25 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 ustawy.

W okresie objętym kontrolą opiekę dzieciom zapewniali: młodszy wychowawca zatrudniony w Placówce w okresie od 01 stycznia 2020 r. do 09 sierpnia 2020 r. oraz zatrudniony w dacie kontroli starszy wychowawca, z którym nawiązano stosunek pracy 01 czerwca 2021 r. /akta kontroli str. 25/.

Zatrudnieni w kontrolowanej Jednostce wychowawcy posiadali wykształcenie zgodne z zapisem art. 26 ust. 1 pkt 1b ustawy i przedłożyli stosowne oświadczenia, poświadczające spełnienie warunków, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy, tj. o:

- niepozbawieniu / nieograniczeniu władzy rodzicielskiej,

- braku obowiązku alimentacyjnego,
- nieskazaniu prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe).

Kierownik OPS przedłożył kontrolującemu pisemną informację, z której wynika, że *przeciwko pracownikom placówki nie było wszczęte postępowanie karne o umyśle przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego /akta kontroli str. 26/.*

III. Spełnienie wymagań lokalowych i sanitarnych

Placówka zlokalizowana jest na parterze budynku Świetlicy Wiejskiej we wsi Mortęgi. W toku kontroli ustalono, że pomieszczenia, w których Placówka prowadzi działalność są nieodpłatnie użyczane przez Radę Sołecką Wsi Mortęgi na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa, co uregulowano na podstawie zawartego w dniu 2 stycznia 2015 r. porozumienia.

W okresie objętym kontrolą Placówka dysponowała jednym pomieszczeniem świetlicowym znajdującym się na parterze, służącym do realizacji zajęć tematycznych organizowanych przez wychowawcę. Dzieci miały dostęp do kuchni znajdującej się w budynku, toalety i korytarza, na którym znajduje się szatnia. Pomieszczenia wyposażone były w sprzęt odpowiedni do potrzeb i rodzaju zajęć prowadzonych dla dzieci i młodzieży. Ponadto z uzyskanych od Kierownika Placówki informacji wynika, iż dzieci miały dostęp do terenu zielonego znajdującego się na zewnątrz budynku, gdzie odbywała się część zajęć tematycznych.

W związku z faktem, iż Placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlegała ocenie pod kątem wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełnić lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz. U. 2015 poz.1630).

IV. Zasady współpracy z rodzinami biologicznymi/opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi

Ustalono, że wychowawca podejmował bieżący kontakt z rodzicami podczas przyprowadzania przez nich i odbierania dzieci ze Świetlicy oraz w trakcie zapisu dzieci do Placówki. Podejmowano również okazjonalny kontakt w ramach spotkań mających na celu organizację wydarzeń w Placówce – wyjazdów, imprez okolicznościowych.

Z analizy przedłożonej dokumentacji oraz informacji uzyskanych od Kierownika wynika, że Placówka w ramach swojej działalności współpracowała z podmiotami działającymi na rzecz społeczności lokalnej oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, tj. z:

- Radą Sołecką wsi Mortęgi,
- Klubem Senior+,:
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Lubawa,
- Szkołą Podstawową w Tuszewie,
- Szkołą Podstawową w Zajączkowie /akta kontroli str. 27-30/.

Ustalono, że wychowawca zatrudniony w Placówce, mając na uwadze zapis § 12 pkt. 14 Regulaminu, pozostawał w kontakcie z nauczycielami wychowanków. W czasie trwania roku szkolnego omawiana była sytuacja szkolna uczestników Świetlicy, dotycząca ich zachowania, wyników w nauce oraz sytuacji rodzinnej. W przypadku pojawienia się sytuacji kryzysowej

podejmowane były wspólne działania, mające na celu udzielenie wychowankom wsparcia /**akta kontroli str. 31-34/**.

Z informacji pozyskanych od Kierownika wynika, że pracownicy Placówki nie współpracowali z podmiotami leczniczymi, gdyż nie wystąpiła taka konieczność.

V. Sposób realizacji i dokumentowania zadań ustawowych wynikających z formy prowadzonej placówki

Kontrolowana Jednostka prowadziła następującą dokumentację, określoną w Regulaminie:

- *kartę zgłoszenia dziecka do Placówki,*
- *oświadczenie rodzica,*
- *kartę uczestnika Placówki,*
- *miesięczny (ramowy) plan pracy Placówki,*
- *dziennik zajęć wychowawczych.*

Ustalono, iż *karty zgłoszenia dziecka do Placówki*, stanowiące **akta kontroli str. 35-37**, w części zawierającej uzasadnienie nie były uzupełniane przez rodziców (opiekunów) zgłaszających dzieci do Placówki bądź zawierały numer pesel dziecka, co w ocenie kontrolujących nie jest dobrą praktyką. Każdy dokument dookreślony w Regulaminie winien być rzetelnie uzupełniany we wszystkich jego obszarach, gdyż kontrolowana Jednostka taki właśnie wzór dokumentu ustaliła jako obowiązujący. Powyższe zostało szczegółowo omówione z Kierownikiem oraz Kierownikiem OPS w ramach bieżącego instruktażu.

Pozostała dokumentacja wskazana w Regulaminie, prowadzona była w sposób rzetelny, jasny i spójny oraz odzwierciedlający praktyczną realizację zadań Placówki.

1. Opieka i wychowanie

Świetlica w ramach swojej działalności opiekuńczej zapewniała dzieciom pomoc w nauce oraz różnorodne zajęcia rozwojowe. Natomiast zajęcia w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, odbywały się głównie w okresie wakacyjnym. W ramach tejże formy wsparcia prowadzone były zajęcia z elementami socjoterapii: „... *min. pogadanki pedagogiczne i wychowawcze z wykorzystaniem technik warsztatowych oraz pomocy edukacyjnych w postaci gier oraz plansz edukacyjnych...*”, co potwierdziły wpisy w Dzienniku oraz założenia miesięcznych planów pracy /**akta kontroli str. 38/**.

W Placówce realizowane były zajęcia oparte na realizacji programów profilaktycznych przez zatrudnione do tego osoby (specjalistów). Jednakże w czasie pandemii zajęcia te nie odbywały się. W kwestii dotyczącej prowadzenia działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, Kierownik poinformował, iż w 2021r. odbyła się pogadanka edukacyjno-informacyjna „Bezpieczne wakacje”, w ramach której poruszone została ww. tematyka. Dodatkowo w ramach realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizowano szkolenia dla wychowawców pracujących w Placówce /**akta kontroli str. 33-34/**.

Świetlica w okresie objętym kontrolą nie zapewniała dzieciom wyżywienia /**akta kontroli str. 35/**.

2. Pomoc w nauce

Z uzyskanych od Kierownika informacji wynika, że uczestnicy Placówki mogli liczyć na pomoc poprzez wsparcie w odrabianiu prac domowych, trening czytania ze zrozumieniem i logicznego myślenia, zgodnie z potrzebami dzieci, co potwierdziły dodatkowo dokonane w Dzienniku wpisy. Powyższe potwierdzone zostało również w toku rozmów z dziećmi przebywającymi w Placówce, które wskazały, że otrzymywały wsparcie w zakresie odrabiania lekcji oraz pomoc w nauce, kiedy tego potrzebowały.

W okresie poddanym kontroli Placówka nie korzystała z pomocy i wsparcia wolontariuszy.

3. Organizacja czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie analizy przedłożonej kontrolującym dokumentacji oraz informacji przekazanych przez Kierownika ustalono, iż organizacja zajęć w Placówce odbywała się na podstawie *Miesięcznego Planu Pracy*, który określał tematykę zajęć w poszczególnych miesiącach. Z pisemnej informacji otrzymanej od Kierownika wynika, iż wychowankom Placówki oferowano różnego rodzaju zajęcia, umożliwiające atrakcyjne spędzanie czasu wolnego oraz rozwój zainteresowań, takie jak:

- pogadanki pedagogiczne,
- zajęcia plastyczno–techniczne,
- gry i zabawy – gry stolikowe, zabawy integracyjne,
- zajęcia sportowo-ruchowe,
- zajęcia tematyczne,
- zajęcia komputerowe,
- zajęcia kulinarne – zawieszane z uwagi na pandemię,
- „Świetlicowe porządki” – wyrabiające nawyk dbania o porządek, nauka samodzielności),
- organizacja wycieczek.

Z pisemnej informacji Kierownika Świetlicy wynika również, że w okresie wznowienia działalności kontrolowanej Jednostki odbyły się następujące wyjazdy/wycieczki:

- wyjazd do Parku Trampolin „JUMP WORLD” w Ostródzie - w dniu 06 lipca 2021 r.;
- wycieczka rowerowa – 05 lipca 2021 r.;
- zajęcia o charakterze imprez, spotkań integracyjnych, spotkań tematycznych;
- spotkanie w ramach kampanii „Bezpieczny Przejazd” – 20 lipca 2021r.;
- spotkanie edukacyjno-informacyjne z funkcjonariuszem Policji pod hasłem „Bezpieczne wakacje” – 21 sierpnia 2021 r. /akta kontroli str. 28/.

Uwagi i wnioski

W okresie objętym kontrolą, pomimo utrudnień spowodowanych sytuacją epidemiologiczną, w Placówce podejmowano szereg działań ukierunkowanych na wspieranie wychowanków oraz ich rodzin, rekomenduje się zatem dalsze utrzymanie dobrej jakości świadczonych usług i działań na rzecz dzieci.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMINSKO-MAZURSKIEGO
Urszula Jedrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

GŁÓWNY SPECJALISTA

Iwona Czmochowska

GŁÓWNY SPECJALISTA

Magdalena Szeligowska

Do wiadomości:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa